

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ján Budaj
minister

Bratislava 29. októbra 2021
Číslo spisu: 11346/2021-6.3

Vážený pán starosta,

v súvislosti s obavami, ktoré ste prezentovali v „Memorande starostov dotknutých obcí k zámerom uvedených v návrhu poslancov k zákonu, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov“, si dovoľím reagovať na kľúčové body a informácie uvedené v predmetnom vyhlásení:

- Predložený poslanecký návrh novely zákona o ochrane prírody a krajiny bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v termíne od 3. augusta do 23. augusta 2021 (<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/423>), čo predstavuje štandardnú dĺžku tohto procesu v prípade akéhokoľvek vládneho legislatívneho návrhu. V prípade poslaneckého návrhu novely zákona sa spravidla uplatňuje 10 dňová lehota pre pripomienkovanie. Uvádzate, že spôsob predloženia poslaneckej novely nevytvára reálnu možnosť odbornej diskusie, čo je v rozpore s faktom, že dňa 5. augusta 2021 ste mali ojedinelú príležitosť osobne diskutovať o návrhu novely zákona priamo s predkladateľmi tejto novely u Vás v regióne, v obci Stakčín. Rovnako ste svoje pripomienky, návrhy či výhrady prezentovali osobne na tomto stretnutí aj zástupcom rezortu životného prostredia a rezortu pôdohospodárstva (<https://minzp.sk/spravy/novela-zakona-ochrane-prirody-prisla-z-polonin-do-tatier.html>). Nie je mi známe, že by takáto príležitosť – osobne diskutovať a vzniesť pripomienky priamo v regiónoch so zákonodarcami, bola vôbec niekedy vytvorená počas legislatívneho procesu akéhokoľvek vládneho alebo poslaneckého návrhu zákona.
- Ako správne uvádzate, súčasťou legislatívneho procesu je aj prerokovanie návrhu zákona v poradných orgánoch vlády Slovenskej republiky, ako aj samotnou vládou Slovenskej republiky a ich stanovisko považujem za dôležité z hľadiska prijatia čo najpresnejšej a najvykonateľnejšej právnej úpravy. Akékoľvek vecné pripomienky, vrátane tých, ktoré vstúdia z rokovaní jednak poradných orgánov vlády Slovenskej republiky alebo vlády Slovenskej republiky ako takej, a ktoré smerujú k zlepšeniu tohto poslaneckého návrhu, si vysoko vážim a rešpektujem a som pripravený ich podporiť aj počas rokovaní o tomto návrhu na pôde Národnej rady Slovenskej republiky, kde môžu byť predmetom pozmeňujúceho poslaneckého návrhu.
- Poslanecký návrh novely zákona má prispieť k efektívnej správe národných parkov a mám za to, že dôjde nie k zvýšeniu, ale naopak k zníženiu počtu subjektov, ktoré spravujú tieto územia, kľúčové z hľadiska biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a teda aj ochrany

bezpečnej a stabilnej budúcnosti nás všetkých, z minimálne dvoch na jedného. Osobitne práve Národný park Poloniny je príkladom v súčasnosti najviac roztrieštenej správy lesných pozemkov vo vlastníctve štátu, kde jednou organizáciou primárne zodpovednou za ochranu územia národného parku je Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa Národného parku Poloniny (gescia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) a kde zároveň vykonáva hospodársku činnosť aj štátny podnik Lesopolnohospodársky majetok Ulič a tiež štátny podnik Lesy Slovenskej republiky (obidva tieto štátne podniky sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky). Táto poslanecká novela zákona len na území tohto jedného národného parku zníži počet správcov lesného majetku vo vlastníctve štátu zo súčasných troch na jedného.

- Rovnako by som rád rozptýlil Vaše obavy zo zníženia zamestnanosti vo Vašej obci ako dôsledku tejto legislatívnej zmeny. Súčasná situácia vyžaduje v každom prípade zásadnú reštrukturalizáciu štátneho podniku Lesopolnohospodársky majetok Ulič, rovnako ako aj diverzifikáciu pracovných miest, ktoré v súčasnosti tento podnik vytvára, čo sa javí ako nevyhnutné. Lesné hospodárenie musí byť v národnom parku podriadené princípom a cieľom ochrany prírody, pričom potrebné je zamerať sa aj na rozvoj a podnikanie v oblasti prírodného turizmu, agroturizmu a ekologického poľnohospodárstva, ktoré verím budú zaujímavé aj pre mladšie generácie v regióne. Podnikateľské prostredie sa prechodom pozemkov nezhorší, ale naopak, podľa skúseností z okolitých krajín sa postupne bude trvalo udržateľným spôsobom zlepšovať.
- Dosah na neštátnych vlastníkov lesov, ako je veľakrát a veľmi nekorektne a klamlivo prezentované viacerými záujmovými skupinami, ktoré si žiaľ z neštátnych vlastníkov robia nástroj na dosiahnutie vlastných (aj politických) cieľov a ich reálne problémy nevnímajú, je v tom, že sa im zmení ich sused, resp. pokiaľ štát vlastní len určitý podiel na pozemkoch, tak spoluvlastník. Tu by bolo na mieste úprimne si vymenovať všetky prínosy, ktoré už teraz plynú obciam a neštátnym vlastníkom z tohto, že Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa Národného parku Poloniny v území pôsobí - napr. realizácia švajčiarskeho projektu „Rozvoj ochrany prírody a chránených území v slovenských Karpatoch“ (http://www.sopsr.sk/svajciarsky-web/?page_id=4&lang=sk), nórskeho projektu „Ochrana prírody ako príležitosť pre regionálny rozvoj“ (<http://www.sopsr.sk/norsky-projekt>) a ďalšie. Tieto benefity práve na základe tejto legislatívnej zmeny budeme vedieť zlepšiť a dostať na štandardnú medzinárodnú úroveň.
- Ako uvádzate, financovanie z eurofondov je vždy definované na určité časové obdobie, aktuálne sa finalizuje na roky 2021-2027, pričom oproti predchádzajúcim finančným obdobiam Európska únia pre nadchádzajúce obdobie kladie oveľa väčší dôraz na environmentálne investície, osobitne na ochranu prírody a biodiverzity. Toto obdobie považujem za dostatočné a zároveň kľúčové z hľadiska transformácie samotných správ národných parkov, ale predovšetkým aj príľahlých obcí a zázemia týchto chránených území. Ponechanie súčasného nastavenia správy územia by bolo nenapraviteľnou chybou a zahodením aj príležitosti využiť tieto finančné zdroje na rozvoj dotknutých regiónov a diverzifikáciu pracovných príležitostí v nich.
- Návrh novely zákona rieši prechod správy pozemkov a iného nehnuteľného majetku vo vlastníctve štátu v národných parkoch, ako poďčiarkujete aj v prvom bode Vášho

memoranda, nie v iných chránených územiach a ich ochranných pásmach (znenie návrhu: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=496023>), pričom jeho prijatím nedôjde k rozšíreniu zóny A národných parkov. Tieto nepravdivé informácie sú opätovne zámerne šírené a verím, že po preštudovaní relevantných dokumentov budú z Vašej strany jasne a správne pochopené.

- Zonácia národného parku, schválenie programu starostlivosti o národný park, dofinancovanie obcí a ďalšie požadované opatrenia sú podmienené schválením predloženého návrhu novely zákona, preto požiadavka na jeho stiahnutie vychádza z nedostatočných a mylných informácií, ktoré žiaľ viaceré subjekty šíria o jeho obsahu. Som rád, že dokončenie zonácie podporujete a vnímate ako potrebný krok k úspešnému napredovaniu rozvoja a stability obce, v ktorej vykonávate funkciu starostu. Kroky ako sú nastavené v zmysle predloženej poslaneckej novely zákona majú aj v tomto smere logický sled, dohadovanie sa dvoch alebo troch štátnych organizácií na jednom území o vymedzení zón nemôže napomôcť efektívnemu a rýchlemu procesu, ale naopak, aj zo skúsenosti s doterajšími návrhmi zonácií prináša prietahy, komplikácie a neefektívnosť týchto rokovaní.
- Schválením návrhu zákona nedôjde k žiadnej zmene v podmienkach vyberania daní z nehnuteľností. Do budúcnosti je však záujem zmeniť kategóriu lesov z lesov hospodárskych na lesy osobitného určenia, čo ovplyvní situáciu. Ako kompenzáciu obciam Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky navrhlo zmenu pravidiel čerpania financií z Environmentálneho fondu pre samosprávy zasahujúce do územia národných parkov. Bude pre ne vytvorená samostatná podpora, z ktorej si budú môcť financovať rôzne aktivity zamerané na rozvoj obcí. Okrem toho pre dva národné parky (Národný park Muránska planina a Národný park Poloniny) sú z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, oblasť Zelená ekonomika, komponent č. 5 Adaptácia na zmenu klímy (<https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy/zelena-ekonomika>) už pripravené ďalšie finančné zdroje pre subjekty v týchto regiónoch, vrátane samospráv.
- Analýza vplyvov k návrhu novely zákona bola vypracovaná v súlade s metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov. V dokumentácii sú uvedené zdroje, metódy výpočtu, ktoré sú jednoducho overiteľné. Napriek tomu bola v procese medzirezortného pripomienkového konania ešte doplnená o detailnejšiu metodiku výpočtu, presnejšie zdroje a dopady na zamestnanosť, podnikateľské prostredie a obce a je verejne dostupná na: <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2021-423>. Údaje, ktoré sú súčasťou analýzy vplyvov, boli použité z verejne dostupných zdrojov FinStat a registra účtovných závierok.
- Ako vyplýva aj z memoranda o spolupráci a porozumení pri realizácii novely zákona uzatvoreného medzi Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v súvislosti s prechodom správy nehnuteľného majetku vo vlastníctve štátu v národných parkoch na správy národných parkov budú zabezpečené kroky smerujúce k ekonomickému rozvoju štátneho podniku Lesopoločnosť hospodársky majetok Ulič a sociálno-ekonomickému rozvoju oblasti dotknutej jeho hospodárením.

- Ako bolo deklarované aj na spoločnom stretnutí pána ministra Jána Budaja s ústredným riaditeľom kancelárie Združenia miest a obcí Slovenska Michalom Kaliňákom, zriadenie rád národných parkov, kde budú mať zastúpenie mestá, obce, miestni podnikatelia, neštátne subjekty a ďalší relevantní zástupcovia z regiónov, je súčasťou tejto navrhovanej reformy.

Vážený pán starosta,

verím, že vyššie uvedené fakty prispesjú jednak k pochopeniu zmyslu a významu tejto nevyhnutnej a dlho odkladanej zmeny v správe národných parkov. Súčasný stav je už dnes neudržateľný nielen z hľadiska ochrany chránených území, ale aj z hľadiska ďalšieho trvalo udržateľného rozvoja regiónov, ktorých úzka „špecializácia“ na ťažbu dreva za posledné desaťročia priniesla nedostatok zaujímavých pracovných príležitostí aj pre mladšie generácie a negatívny demografický vývoj. Som presvedčený, že toto nie je cesta, po ktorej si želáte ďalšej kráčať. Reforma národných parkov je príležitosť nielen pre prírodu a biodiverzitu, ktorá sa dostala spolu s klimatickou krízou medzi kľúčové témy lídrov aj na celosvetovej úrovni, ale je to kľúčová príležitosť predovšetkým pre Vašich občanov, obec, ktorú sa snažíte pozdvihnúť, a ktorá si zaslúži našu spoločnú pozornosť a podporu.

Verím, že spoločne využijeme túto príležitosť a budeme konštruktívne a efektívne hľadať a predovšetkým realizovať riešenia, ktoré prinesú úžitok všetkým občanom vo Vašom regióne, ktorých hlavným potenciálom je prírodné bohatstvo a ktorého zachovanie a ochrana je súčasťou budúcnosti každého z nás.

S pozdravom

Vážený pán
Ján Holinka
starosta obce
Obecný úrad Ulič